

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอในบทนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลของการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มี ความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการนักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ ประเมินทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้านและโดยรวมเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และเปรียบเทียบทัศนคติของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ แต่ละด้านรวมหกด้าน อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์
2. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ แต่ละด้านรวมหกด้านแตกต่างกัน
3. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ แต่ละด้านรวมหกด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาระดับการศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ แต่ละด้านรวมหกด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 29 คน อาจารย์ จำนวน 132 คน นักศึกษาจำนวน 645 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 806 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หกด้านคือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการนักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 ในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้าน เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถานภาพ เพศ และระดับการศึกษา พิจารณาจากค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 ประเมินทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้านและโดยรวม วิเคราะห์โดยหาค่าที (t -test) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

3.3 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

3.4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด

สรุปผลของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้านรวมหกด้านสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารชาย อาจารย์ชาย อาจารย์หญิง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้านและรวมหกด้าน เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นกลุ่มผู้บริหารหญิง เห็นว่า เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมี 5 ด้าน ยกเว้นด้านการบริหารเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ในกลุ่มอาจารย์หญิง เห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเหมาะสมในระดับมาก

2. การประเมินทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มี

ทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมทุกด้านสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ทุกด้านสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อม สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติด้านการเรียนการสอน และด้านการให้บริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในแต่ละด้านโดยรวม จำแนกตามตัวแปร เพศ พบว่า มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับทัศนคติของนักศึกษาต่างระดับการศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านการให้บริการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ นักศึกษามีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษา พบว่าทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ มีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาสถาบัน ในด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการนักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านอาคารสถานที่ ตลอดจนค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าบำรุงซ่อมแซม ค่าใช้สอยอื่น ๆ มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการในการพัฒนาสถาบันทุก ๆ ด้าน ทำให้ไม่สามารถสนองความต้องการของบุคลากรอย่างทั่วถึง นอกจากนั้นระบบบริหารงานของสถาบันมีลักษณะเป็นระบบราชการ การดำเนินงานต้องเป็นไปตามขั้นตอนของทางราชการจึงทำให้การบริหารงานโดยรวมขาดความเป็นอิสระ ดังที่ ชงชัย สันติวงษ์และชัยยศ สันติวงษ์ (2533 : 159) กล่าวว่า บรรยากาศต่าง ๆ ในสถาบันจะขึ้นอยู่กับระบบบริหารเป็นสำคัญ เพราะสิ่งที่จะมีหรือเกิดขึ้นในสถาบันนั้นจะต้องอาศัยระบบบริหารที่ดี ด้วยเหตุดังกล่าวจึงอาจทำให้ผู้บริหาร อาจารย์ และ

นักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อศึกษาผลการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษา ที่มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการบริหาร ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าระบบการบริหารเป็นระบบราชการ งบประมาณในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ มีอย่างจำกัดทำให้ไม่สามารถที่จะดำเนินงานพัฒนาในทุก ๆ ด้านได้อย่างเต็มที่ ไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้บริหาร ทั้งในด้านการพัฒนาอาจารย์ สวัสดิการ การปฏิบัติงาน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ การบริหารงานเป็นไปในลักษณะการปรึกษาหารือภายในกลุ่มผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในด้านการบริหาร ดังที่ ภิญโญ สาธร (2526 : 527) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคล ฝ่ายการศึกษา ควรถือว่าทุกคนมีส่วนรับผิดชอบ และควรเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในงานทุกชนิดของโรงเรียน คือ ให้ทุกคนเป็นผู้รับและผู้ให้ โดยเท่าเทียมกันในกิจการของโรงเรียน การบริหารงานบุคคลฝ่ายการศึกษาทั้งหมดอาศัยหลักการประชาธิปไตย จากลักษณะดังกล่าว อาจเป็นเหตุให้ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการเรียนการสอน การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า สภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะอาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าบรรยากาศทางด้านการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสมในบางส่วน กล่าวคือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นและทันสมัยที่ใช้ในการเรียนการสอน ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของอาจารย์ และนักศึกษา การเรียนการสอนในบางรายวิชาไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื่องจากอาจารย์บางท่านมีชั่วโมงสอนมากเกินไป นักศึกษาขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และขาดความเข้าใจในบทบาทของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดีจะช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต มีความสามารถทั้งในด้านการเรียนและมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพลเมืองดีของชาติ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีความต้องการในการใฝ่หาความรู้ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ และสามารถ นำความรู้ไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ วิจิตร ศรีสถำน (2518 : 10) กล่าวว่า งานด้านการเรียนการสอนเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษา ที่ผู้บริหารการศึกษาต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ ลักษณะดังกล่าว อาจเป็นเหตุให้ อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการให้บริการนักศึกษา การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านการให้บริการนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาขนาดกลาง การให้บริการนักศึกษา บางเรื่องทำได้ในระดับพอใช้ เช่น การบริการหอสมุดมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า และยังมีเจ้าหน้าที่ที่คอยให้บริการตลอดเวลา ด้านการรักษาพยาบาล ด้านบริการจัดหาทุนการศึกษา ให้กับนักศึกษาที่ขาดแคลนก็มีโครงการทุนกู้ยืมของรัฐที่จัดให้กับนักศึกษาที่มีฐานะยากจนอย่างเพียงพอ แต่การจัดบริการบางประการก็ยังไม่เหมาะสมตามความคาดหวังของบุคลากรทั้งสามกลุ่ม นอกจากนั้นการที่สถาบันมีงบประมาณจำกัด และจำเป็นจะต้องจัดสรรบริการงานอื่น ๆ ให้ทั่วถึงด้วย ดังที่ วรชาติ ชลาศัย (2529 : 92) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารวิทยาลัยพลศึกษาพบว่า การให้การบริการอาจารย์ และนักศึกษา ไม่ได้เท่าที่ควร เนื่องจากวิทยาลัยไม่มีงบประมาณ ประกอบกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานด้านบริการนักศึกษา ไม่มีความรู้ขาดหลักการจัดการที่ดี ไม่สนใจที่จะพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา จึงเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า สภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับกับผลการวิจัยของ วชิรินทร์ แก้วลา (2531 : 80) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ของนักศึกษาวินิจฉัยคุณนครราชสีมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันที่มีการเรียนการสอนที่เน้นด้านวิชาการ ด้านกิจกรรม การสร้างความสามัคคี ส่งเสริมให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความใกล้ชิดติดเป็นกันเอง พฤติกรรมการคบเพื่อนของนักศึกษาจึงมีความรักและความผูกพัน มีความสามัคคี และให้ความเคารพและเชื่อฟังกันด้วยการยึดถือในระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง อีกทั้งมีการช่วยเหลือและทำกิจกรรมร่วมกันเสมอ แต่สภาพสังคมในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษายังมีลักษณะบางประการที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังของบุคคลทั้งสามกลุ่ม ได้แก่การที่นักศึกษาบางส่วนมีกิจกรรมไม่เหมาะสม ชักชวนกันเที่ยวเตร่ การดื่มสุรา เล่นการพนัน เป็นต้น จากลักษณะอาจทำให้ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ไม่พึงปรารถนาเท่าที่ควร จึงเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณลักษณะสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ นางลักษณ สันติวณิชย์ (2535 : 99) ที่พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร เห็นด้วยปานกลางต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมนักศึกษาเท่าที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จไม่มากเท่าที่ควร การจัดกิจกรรมเป็นเพียงการจัดตามแผนปฏิบัติงานประจำปี

นักศึกษาไม่มีโอกาสเลือกกิจกรรมหรือจัดกิจกรรมเอง การจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ อาจารย์ และนักศึกษาให้ความร่วมมือ เข้าร่วมกิจกรรมไม่มากเท่าที่ควร การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาเป็นเพราะเพื่อปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของสถาบัน กิจกรรมการบันเทิงมีน้อย และไม่ค่อยให้การสนับสนุนต่อการจัดตั้งชมรม กิจกรรมนักศึกษา การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมน้อยไม่เพียงพอ ประกอบกับอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาบางท่านขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมนักศึกษา และอาจารย์ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานอื่น ทำให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันไม่เป็นไปตามที่คาดหวังของบุคคลทั้งสามกลุ่ม ซึ่งเห็นว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางลักษณะ สันติวิเศษย์ (2535 : 92) ที่พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร เห็นด้วยปานกลางต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าระบบการบริหารเป็นระบบราชการ งบประมาณการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ มีจำกัด ทำให้ไม่สามารถที่จะดำเนินการพัฒนาในทุก ๆ ด้านได้อย่างเต็มที่ ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การประเมินทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ ผลปรากฏว่า สภาพแวดล้อมโดยรวมทั้งหกด้านสูงกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารปัจจุบันได้เร่งพัฒนางานอย่างเต็มที่ตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้สถานศึกษามีความเป็นปัจจุบัน และอีกประการหนึ่ง บุคลากรในสถาบันได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และในส่วนของอาจารย์ อาจมองว่าอาจารย์ ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถาบัน สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับผู้บริหารอยู่ในระดับดี ผู้บริหาร ได้สร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ มีระบบการทำงานที่เหมาะสม มีความยุติธรรม ยึดความถูกต้อง จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน ส่งผลให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างเต็มที่ ส่วนบรรยากาศในห้องเรียนได้มีการปรับปรุงห้องเรียน อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมและมีเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา ในส่วนของนักศึกษานั้น ส่วนใหญ่มีความใกล้ชิดและมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน อีกประการหนึ่ง สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่รับผู้เรียนซึ่งจบจากชั้นมัธยมศึกษาซึ่งส่วนใหญ่ไม่เคยสัมผัสกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษามาก่อน จึงอาจมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมเป็นภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ ประกอบกับปัจจุบันสถาบันกำลังปรับปรุงอาคารเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนยิ่งขึ้น บุคลากรในสถาบันดูแลเอาใจใส่ให้นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ เมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันจะทำให้ นักศึกษามีความสามัคคี และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว อาจเป็นเหตุให้ผู้บริหาร อาจารย์

และนักศึกษา ประเมินสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดยรวมหกด้านอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ปรากฏดังนี้

2.1 สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรทั้งสามกลุ่มมีความเห็นว่า การบริหารงานภายในสถาบัน ผู้บริหารได้แบ่งงานให้บุคลากร รับผิดชอบด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เป็นกรกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ และบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จในทุกกระบวนการ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ระบบการบริหารงานโดยผู้ปฏิบัติมีอิสระอยู่ในกรอบของการปฏิบัติงาน ส่วนของอาจารย์เห็นว่า ผู้บริหารใช้ระบบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในเรื่องของการทำงาน ความต้องการเกี่ยวกับทบทรมปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของทางราชการ ยังพบให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ และบุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ในส่วนของนักศึกษา ก็เช่นกัน นักศึกษาส่วนใหญ่อาจเห็นว่า ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านการบริหารกำลังได้รับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น เช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับนักศึกษา ก็ให้ความสำคัญกับนักศึกษามากขึ้น กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ผู้บริหารใช้กับนักศึกษาไม่เคร่งครัด และไม่ยุ่งยากจนเกินไปจากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ประเมินสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.2 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตนเอง และมีความตั้งใจที่จะพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ มีความเชื่อมั่น มีประสบการณ์ และเป็นผู้ใฝ่รู้อยู่เสมอ อาจารย์ มีความรู้ ความสามารถในการสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศึกษา ในทุกด้าน ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ประเมินสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.3 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักศึกษา พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรทั้งสามกลุ่ม มีความเห็นว่า สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาขนาดกลาง การให้บริการแก่นักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ มีเพียงพอกับความ ต้องการ และการจัดบริการ ก็มีมากพอ มีความเหมาะสม เช่น การบริการหอสมุด มีแนวโน้มที่จะเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า โดยมีเจ้าหน้าที่ที่คอยให้บริการตลอดเวลา การบริการด้านการรักษาพยาบาล การบริการจัดหาทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลนก็มีโครงการทุนกู้ยืม

ของรัฐที่จัดให้กับนักศึกษาที่มีฐานะยากจน มีเพียงพอ มีบริการทางด้านไปรษณีย์และโทรศัพท์ สาธารณะ การให้บริการแก่นักศึกษาที่ดีจะช่วยให้ นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ทั้งในด้านการเรียนวิชาการต่าง ๆ ด้านการจัดกิจกรรมและด้านอื่น ๆ นักศึกษามีความประทับใจในการดำรงชีวิตในสถาบัน ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ อีกทั้ง ยังมีการพัฒนานักศึกษาในทุกด้าน ให้พร้อมที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีคุณค่า ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ประเมินสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.4 สภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนคติต่อพฤติกรรมของนักศึกษาโดยรวมเห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสถาบัน อาจมีบ้างเป็นส่วนตัวซึ่งไม่เป็นเรื่องที่ทำให้เสื่อมเสียถึงชื่อเสียงของสถาบัน เช่น การทะเลาะวิวาทกันระหว่าง นักศึกษากับนักศึกษา เป็นต้น นักศึกษาส่วนมากจะมีความสามัคคีและช่วยเหลือกันดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางสถาบันได้จัดให้นักศึกษาได้ร่วมทำกิจกรรมเสริมอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้นักศึกษามีความใกล้ชิดและมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันและต่อผู้อื่นในสังคม ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ประเมินสภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.5 สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา ได้ร่วมกันทำกิจกรรมทั้งภายใน และ ภายนอกสถาบันอยู่เสมอ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมทุกประเภทให้ประโยชน์และมีคุณค่าแก่นักศึกษา กิจกรรมมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมมีความสำเร็จพอสมควร นักศึกษาและอาจารย์ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม นอกจากนั้น สถาบันยังมีงบประมาณสนับสนุนโครงการกิจกรรมชมรมต่าง ๆ พอสมควรจึงทำให้กิจกรรมต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ประเมินสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.6 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร ในปัจจุบันได้มีการวางแผนพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสถาบันให้มีความสะอาด สวยงาม พื้นที่บริเวณที่เอื้อต่อการพัฒนา และยังมีการก่อสร้าง และปรับปรุงอาคารเรียนให้มีจำนวนเพียงพอกับปริมาณของนักศึกษา และจัดสภาพไฟให้เอื้อต่อการเรียนการสอนให้

มากที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ประเมินสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3. การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นรายด้านและรวมหกด้าน จำแนกตามตัวแปรสถานภาพ เพศ และระดับการศึกษา พบว่า

3.1 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่ปรากฏว่า ผู้บริหารกับอาจารย์ และอาจารย์กับนักศึกษามีทัศนะแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนะไม่แตกต่างกัน ความแตกต่างระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ และอาจารย์กับนักศึกษา อาจเนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของสถาบัน รวมถึงการให้บริการและสวัสดิการแก่นักศึกษา นักศึกษาเห็นว่า การบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษานั้นต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและควรให้อิสระแก่ผู้ปฏิบัติงานในการแสวงหาวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถาบัน (วิวัฒนา ล่วงลึก, 2535 : 32) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมทางการเรียน อยู่ในระดับที่ดีมีความเหมาะสม มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน หลักสูตร สภาพแวดล้อมมีความสำคัญและเป็นสิ่งช่วยเสริมสร้างบรรยากาศทางสังคมระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา ตลอดจนความพร้อมของนักศึกษาและอาจารย์ การใช้สื่อการเรียนการสอนจะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานและสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทำให้นักศึกษาซึ่งเป็นผู้รับบริการได้รับบริการตามความคาดหวัง จึงอาจเป็นสาเหตุให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

3.4 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่ปรากฏว่า ผู้บริหารกับอาจารย์ และอาจารย์กับนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านสังคมในกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะว่า ทั้งผู้บริหาร เห็นว่า นักศึกษาแต่ละระดับการศึกษาบางกลุ่มไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากการมีความแตกต่างทางวัยวุฒิ คุณวุฒิ และไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมทางวิชาการ และอื่น ๆ จึงทำให้นักศึกษาเกิดความไม่เข้าใจกัน ประกอบกับผู้บริหาร บางส่วนพักอยู่นอกสถาบัน จึงทำให้ไม่เข้าใจปัญหาของนักศึกษาอย่างลึกซึ้ง จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นอาจเป็นเหตุให้ ผู้บริหารและนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน แตกต่างกัน

3.5 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่ปรากฏว่า ผู้บริหารกับอาจารย์ และผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน ส่วนอาจารย์กับนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์มีน้อย การไม่ให้ความสำคัญในกิจกรรมชมรม ไม่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสามารถของนักศึกษา จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นอาจเป็นเหตุให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกัน

3.6 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่ ปรากฏว่า ผู้บริหารกับอาจารย์ และอาจารย์กับนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารปัจจุบัน ได้มีการวางแผนในการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสถาบันให้มีความสะอาด สวยงาม สถานที่เอื้อต่อการพัฒนาและยังมีการปรับปรุงอาคารเรียนให้พอเพียงกับปริมาณของนักศึกษา และจัดสภาพให้เอื้อต่อการเรียนการสอนได้มากที่สุด แต่เนื่องจากงบประมาณการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ มีอย่างจำกัดทำให้ไม่สามารถที่จะดำเนินงานพัฒนาในทุก ๆ ด้านได้อย่างเต็มที่ จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น อาจเป็นเหตุให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน

3.7 เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปร ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการนักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและอาจารย์ เป็นผู้กำหนดนโยบาย ฉะนั้นการมองทัศนคติจึงมองในลักษณะกว้าง ๆ ไม่เจาะลึกถึงรายละเอียด ส่วนนักศึกษาอาจเป็นเพราะวัยวุฒิยังน้อย มุมมองจึงอยู่ในวงแคบ ๆ และไม่ค่อยพิจารณาถึงรายละเอียด จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นอาจเป็นเหตุให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทั้งหมดด้านไม่แตกต่างกัน

3.8 นักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการนักศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ที่มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สาเหตุอาจเป็นเพราะสถาบันการศึกษามีอิทธิพลต่อนักศึกษาในด้านสติปัญญา และด้านเจตคติ ค่านิยม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิทยาสังคม และอื่น ๆ นักศึกษาเรียนรู้ที่จะคิดในเชิงนามธรรม การวิพากษ์วิจารณ์ การใช้วิจารณ์ญาติในเรื่องที่ซับซ้อนมากขึ้น การให้อิสระทางความคิด การส่งเสริมประชาธิปไตยให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ควรปรับปรุง กฎ ระเบียบของสถาบันให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของสถาบัน ปรับปรุงระบบการบริหารงานให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ผู้บริหารควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น จัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเป็นธรรม สอดคล้องต่อความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ เพื่อช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีงามและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

1.2 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ควรจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย จัดหาให้เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งาน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้อาจารย์ได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ เช่น การศึกษาต่อ การอบรมดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในสถาบันโดยการจัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ การเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาบรรยายให้มากขึ้น สร้างลักษณะนิสัยให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ในเรื่องการตรวจสอบตนเอง ทางด้านการเรียนและบทบาทหน้าที่อื่น ๆ ที่นักศึกษาพึงมีในฐานะนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้บริหาร ควรหาวิธีการตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาจารย์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ โดยไม่ก้าวก่ายงานในหน้าที่ การควบคุมเกี่ยวกับคุณภาพทางด้านการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพตามที่ได้มุ่งหวังไว้

1.3 สภาพแวดล้อมด้านการบริการให้นักศึกษา ควรปรับปรุงการให้บริการ นักศึกษาด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในทุกด้านโดยเฉพาะการให้บริการนำดื่ม โรงอาหาร โทรศัพท์เคลื่อนที่ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านหอพักจัดห้องพักและจัดเครื่องใช้ที่จำเป็นในการพักอาศัยให้เพียงพอและเหมาะสม การจัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนว ควรจัดห้องแนะแนวให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการใช้บริการของนักศึกษา มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ประจำ และการจัดหางานพิเศษควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผู้จัดการ ต้องจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้ให้มีความรู้ความสามารถด้วยการให้ได้รับการพัฒนา ได้รับการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงาน ในกรณีนี้สถาบันควรจัดหาทรัพยากรสนับสนุนให้เพียงพอ และผู้บริหารควรพิจารณาวางแผน จัดสรรงบประมาณทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อปรับปรุงพัฒนางานบริการนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตลอดไป

1.4 สภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ควรจัดกิจกรรมให้มีการรวมกลุ่ม พบปะสังสรรค์ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ มีความรักต่อสถาบันยิ่งขึ้น โดยอาศัยกิจกรรมที่มีคุณค่า เป็นสื่อให้เกิดความเข้าใจในระหว่างบุคลากรทั้งสามกลุ่ม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อนให้มีคุณภาพ พัฒนาบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ การมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และกิริยามารยาทอันดีงาม พร้อมทั้งจะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬานันทนาการ ควรเน้นความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่คณะ สร้างความอดทนเสียสละ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีระเบียบวินัย ยึดกฎเกณฑ์กติการ่วมกัน ควรส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบร่วมกันเสมอ กิจกรรมนันทนาการ ควรส่งเสริมให้มีการพบปะสังสรรค์กันในกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์การบริการชุมชน ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้ร่วมกันพัฒนาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน เป็นต้น

1.5 สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรวางแผนกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยมีคณะกรรมการร่วมประกอบด้วย ผู้แทนนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องดำเนินการ สถาบันควรเปิดโอกาสและให้การสนับสนุนงบประมาณ รวมทั้งให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา จัดกิจกรรมหลายรูปแบบ จัดให้เหมาะสมเพื่อสนองความต้องการและความสนใจของนักศึกษาอย่างเต็มที่ อันจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมมีคุณค่า และในการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการตามโอกาสที่เหมาะสม จัดประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ให้บุคลากรเห็นคุณค่าของกิจกรรม ซึ่งมีส่วนส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ฝึกความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความรับผิดชอบ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีจริยธรรม คุณธรรม และเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

1.6 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ห้องน้ำ ห้องส้วม ให้สะอาดถูกสุขลักษณะ จัดบริการน้ำดื่มน้ำใช้ให้พอเพียง และถูกสุขลักษณะ จัดระบบรักษาความสะอาดและดำเนินการโดยเร่งด่วน ภายในห้องเรียนควรจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสม จัดห้องปฏิบัติการให้เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการในแต่ละสาขาวิชา หอสมุดควรมีพัฒนา หรือติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ควรจัดที่นั่งและมีหนังสือทันสมัยให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา โรงอาหารควรเพิ่มและควรปรับปรุงให้สะอาดถูกสุขอนามัย จัดสถานที่จอดรถ จัดระบบการจราจร ให้เหมาะสมกับปริมาณจำนวนรถ การจัดการบริการการถ่ายเอกสารในราคาที่เหมาะสมและรวดเร็ว มีสวนหย่อมเพื่อการพักผ่อน และควรมีการวางแผนระยะยาวในการใช้พื้นที่ภายในสถาบันให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดยศึกษาจากทัศนะของคณาจารย์ ผู้บริหาร และนักศึกษาทุกระดับชั้นเรียน เป็นระยะ ๆ ไป

2.2 ควรมีการวิจัยสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดยการเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนอื่น

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือปัจจัยที่ส่งเสริมและหรือปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ในแต่ละด้าน เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพทุก ๆ ด้านของสถาบันตามภาระหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

2.4 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความพึงพอใจของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอน